***25**. Gaat u akkoord met een aanvulling van de regeling invorderingsrente die leidt tot het geven van een passende rentevergoeding in situaties waarin blijkt dat belasting in strijd met het EU-recht is geheven?*

- Vorig jaar heeft het Hof van Justitie van de EU in het arrest "Mariana Irimie" bepaald dat in strijd met EU-recht geheven (en betaalde) belasting met een passende rentevergoeding moet worden terugbetaald. De rentevergoeding is volgens het Hof passend als rente wordt vergoed over de periode vanaf de dag van de belastingbetaling tot de datum van de terugbetaling. De invulling van de hoogte van het rentepercentage en de berekeningswijze (enkelvoudig of samengesteld) wordt door het Hof aan de lidstaten overgelaten.
- De huidige renteregelingen die gelden bij het heffen en invorderen van belastingen - de belastingrente en de invorderingsrente - voorzien op dit moment niet in het geven van een passende rentevergoeding volgens de criteria van het arrest Irimie in gevallen waarin belasting in strijd met EU-recht is geheven. Rechters passen op dit moment in voorkomende gevallen het arrest Irimie al wel toe. Omdat onze fiscale renteregelingen hier nog niet in voorzien hebben zij daarbij een zekere vrijheid zelf te bepalen welk rentepercentage passend is en hoe de rente moet worden berekend.
- Het is noodzakelijk dat onze wetgeving op dit punt in overeenstemming worden gebracht met het EU-recht door middel van een aanpassing van de regeling invorderingsrente. Dit heeft als voordeel dat duidelijk wordt welk rentepercentage in voorkomende gevallen moet worden gehanteerd (4%) bij het geven van een rentevergoeding.
- Inbedding in de regeling invorderingsrente van het geven van een passende rentevergoeding heeft daarnaast het voordeel dat ook de berekeningswijze die hiervoor geldt, te weten enkelvoudige renteberekening (en dus niet rente over rente) van toepassing is, hetgeen uit budgettair oogpunt bezien de meest voordelige wijze van berekening is.
- Onlangs heeft u overigens al goedgekeurd dat de Belastingdienst, vooruitlopend op een wetswijziging, het beleid voert dat een passende rentevergoeding wordt gegeven in de gevallen waarin het arrest Irimie van toepassing is volgens de voorwaarden dat de rente enkelvoudig wordt berekend en tegen 4% wordt vergoed.
- Algemeen uitgangspunt bij het invoeren van nieuwe wetgeving is dat deze EU-proof is. Dit geldt in beginsel ook voor de bestaande wetgeving. Belastingplichtigen en hun adviseurs zullen echter proberen (onderdelen van de) wetgeving te bestrijden met de stelling dat deze strijdig is met het EU-recht. De uitkomst van dergelijke procedures is op voorhand niet aan te geven, maar in een aantal situaties kunnen belastingplichtigen hierbij succes hebben. Het is daarom onbekend in hoeveel gevallen er in de toekomst sprake zal zijn van belastingheffing- en inning in strijd met het EU-recht.
- Toch is het van belang de zaak nu snel te regelen. In de sfeer van de dividendbelasting loopt namelijk een groot aantal procedures die als zij verloren worden door strijd met het EU-recht aanleiding geven voor het teruggeven van belasting inclusief een passende rentevergoeding.[1] De eerste definitieve uitspraken worden in de loop van volgend jaar verwacht.
- Het aanpassen van de regeling invorderingsrente als zodanig heeft geen negatieve budgettaire gevolgen. Die negatieve gevolgen zijn al veroorzaakt door het arrest Irimie. Over de omvang daarvan kan, zoals hiervoor aangegeven, geen uitspraak worden gedaan. Door

[1] Het gaat om 24.000 verzoeken om teruggaaf van dividendbelasting met een totaal belang van ca. 1,5 mld.

het opnemen van de passende rentevergoeding in de invorderingsrente wordt in ieder geval een budgettaire derving voorkomen. Als het niet wordt geregeld op deze manier, dan wordt het ook in de toekomst aan het oordeel van de rechter overgelaten om invulling te geven aan het criterium van een passende rentevergoeding. De kans is dan groot dat hij dan – bij ontbreken van een fiscale renteregeling - gebruik maakt van de regels van de Awb of het Burgerlijk Wetboek (hoog tarief wettelijke rente + samengestelde interestberekening) waardoor de staat per saldo meer geld kwijt zal zijn aan rentevergoeding.

- De uitvoeringstoets loopt. Indicatief kan al het volgende worden opgemerkt. 'Mariana Irimie' kan grote uitvoeringsgevolgen hebben voor de Belastingdienst. In de loop van 2015 zal op basis van de uitkomst van lopende beroepsprocedures duidelijk worden hoeveel mensen aanspraak zullen doen op de rentevergoeding. Op dit moment betreft het met name de BPM (enkele honderden verzoeken) en de dividendbelasting (potentieel enkele tienduizenden gevallen). De eerste tijd zal de afdoening van verzoeken nog grotendeels in een handmatig proces moeten plaatsvinden. Geautomatiseerde ondersteuning kan op zijn vroegst vanaf 1 januari 2016 worden geboden. Het capaciteitsbeslag voor het (handmatig) afdoen wordt geschat op ongeveer 1 fte per 1000 gevallen. In ieder geval zal het invorderingssysteem moeten worden aangepast om de toekenning en uitbetaling van de rentevergoeding te kunnen verwerken. De kosten verbonden aan de aanpassing van de automatiseringssystemen van de diverse belastingmiddelen kennen een bandbreedte van € 1 tot 3 miljoen.

***26**. Gaat u akkoord met toevoegen van het middel dividendbelasting aan de belastingmiddelen waarvoor de regeling belastingrente van de AWR geldt?*

- De regeling belastingrente bevat regels voor het rekenen of vergoeden van rente gekoppeld aan het tijdstip van opleggen van een aanslag of teruggaafbeschikking door de inspecteur. De regeling geldt momenteel voor de meeste belastingmiddelen (o.a. IB/VPB/LB/OB/Accijns). Voor een aantal middelen geldt de regeling echter niet. Het betreft met name de wat kleinere middelen die op aangifte moeten worden voldaan of afgedragen, waaronder de dividendbelasting.
- Vanwege het arrest Mariana Irimie van het Hof van Justitie van de EU en de daaruit voortvloeiende plicht tot het geven van een passende rentevergoeding als belasting moet worden terugbetaald die in strijd met EU-recht is geheven (zie beslispunt hiervoor) is het ook noodzakelijk om de regeling belastingrente uit te breiden met de dividendbelasting
- Als dat niet gebeurt dan kan dat strijd opleveren met het zogenaamde gelijkwaardigheidsbeginsel van het EU-recht omdat het mogelijk is dat in nationale situaties (heffing van dividendbelasting in strijd met nationaal recht) een hogere rentevergoeding wordt gegeven dan in buitenlandsituaties (heffing in strijd met EU-recht).
- Zolang de dividendbelasting niet onder het bereik van de regeling belastingrente wordt gebracht bestaat de kans dat de rechter in nationale situaties een rentevergoeding toekent op basis van de regels van de Awb of het Burgerlijk Wetboek (hoog tarief wettelijke rente + samengestelde interestberekening). Dit terwijl voor internationale situaties een lagere rentevergoeding (via de invorderingsrente, zie vorig beslispunt) van toepassing gaat worden.

- Het toepasselijk worden van de regeling belastingrente betekent dat de inspecteur in een aantal situaties rente in rekening zal brengen en in andere situaties rente zal vergoeden tegen 4% en op basis van enkelvoudige renteberekening. De verwachting is dat een en ander per saldo budgetneutraal zal uitwerken.
- De uitvoeringstoets loopt. Indicatief kan al het volgende worden opgemerkt. Tot 2016 zal een handmatig proces moeten worden ingericht. Geautomatiseerde ondersteuning kan niet eerder worden gerealiseerd dan 1 januari 2016. De kosten daarvan bedragen incidenteel in 2015 € 0,4 miljoen en structureel € 0,1 miljoen voor beheer en onderhoud vanaf 2015.

27. *Gaat u akkoord met een aanpassing van de regeling belastingrente die inhoudt dat geen belastingrente in rekening wordt gebracht als een voorlopige aanslag IB of VPB door de inspecteur wordt herzien tot een hoger te betalen bedrag, mits het verzoek daartoe wordt ingediend vóór 1 mei volgend op het belastingjaar?*

- Als de inspecteur een voorlopige aanslag IB of VPB met een door de belastingplichtige te betalen bedrag oplegt kent de regeling belastingrente nu als hoofdregel dat geen rente wordt gerekend als de voorlopige aanslag:
  a. wordt opgelegd overeenkomstig de ingediende aangifte of overeenkomstig een gedaan verzoek om een VA vast te stellen (als er nog geen VA is) en;
  b. de aangifte wordt ingediend voor 1 april volgend op het belastingjaar c.q. het verzoek wordt gedaan voor 1 mei volgend op het belastingjaar.
- Een eenmaal opgelegde voorlopige aanslag IB of VPB kan op verzoek van de belastingplichtige worden herzien. Als het gaat om de rentegevolgen van een voorlopige aanslag die wordt herzien tot een hoger te betalen bedrag geldt nu dat – in afwijking van de hoofdregel - over het verschil wel belastingrente wordt gerekend maar dat deze beperkt blijft tot een maximale renteperiode van 14 weken na de ontvangst van het verzoek. Dat geldt ook als het herzieningsverzoek wordt gedaan voor 1 mei volgend op het belastingjaar en de VA overeenkomstig het verzoek wordt opgelegd.
- Het is niet goed uit te leggen waarom er in het ene geval (er wordt een verzoek gedaan om een VA op te leggen) geen belastingrente wordt gerekend en in het andere geval (er wordt een verzoek om herziening van een eerder opgelegde VA gedaan) wel belastingrente kan worden gerekend , als in beide gevallen een voorlopige aanslag wordt vastgesteld overeenkomstig een voor 1 mei volgend op het belastingjaar ingediend verzoek. In feit is hier sprake van een weeffout in de wet die zou moeten worden hersteld.
- Deze aanpassing van de regeling belastingrente heeft geen budgettaire gevolgen omdat de Belastingdienst in de praktijk nooit belastingrente in rekening brengt bij VA's IB of VPB die worden opgelegd naar aanleiding van een (herzienings-)verzoek ingediend voor 1 mei.
- Er loopt een uitvoeringstoets. De resultaten daarvan zullen u later nog worden voorgelegd.

Nieuw *Gaat u akkoord met een uitbreiding van de bevoegdheid van toezichthouders in de sfeer van de toeslagen om plaatsen te betreden (niet zijnde woningen) zonder toestemming van de bewoner?*

- Op grond van artikel 43 van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) kunnen ambtenaren worden aangewezen die belast zijn met het toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving die van belang is voor de toekenning van een toeslag.
- De Algemene wet bestuursrecht (Awb) , die van toepassing is op de Awir, kent toezichthouders een aantal bevoegdheden toe in het uitoefening van hun taak, waaronder het kunnen betreden van "plaatsen" (niet zijnde woningen) zonder toestemming van de bewoner.
- In de Awir is deze binnentredingsbevoegdheid nu uitgezonderd. De aanleiding daarvoor was dat destijds bij het schrijven van de Awir (in 2004) het zonder toestemming kunnen binnentreden van plaatsen onnodig en daarom een te zwaar machtsmiddel werd geacht.
- Nu, 10 jaar later, ligt de focus bij de toeslagen niet langer meer alleen op dienstverlening maar wordt steeds meer nadruk gelegd op toezicht en de rechtmatigheid van het toekennen van een toeslag. Er wordt nu ook veel meer ter plekke gecontroleerd op het nakomen van administratieve verplichtingen door bijvoorbeeld kinderopvanginstellingen en gastouderbureaus.
- Op dit moment wordt bijvoorbeeld een actie voorbereid om ca. 90 kinderopvanginstellingen te gaan controleren. Zonder toestemming mogen toezichthouders nu niet naar binnen en zijn ze afhankelijk van de welwillendheid van de instellingen om toegang te verlenen of zijn ze afhankelijk van de medewerking van de collega's van de "blauwe" Belastingdienst die wel over deze bevoegdheid beschikken als het gaat om het toezicht op de belastingen. Voor een slagvaardig toezicht kan dat een hindernis zijn, bijvoorbeeld als er sprake is van een vermoeden van fraude.
- Het is een wens van de uitvoering om de Awir aan te passen door toezichthouders in het kader van de toeslagen ook de bevoegdheid te geven om ook zonder toestemming plaatsen te kunnen betreden. Het ligt daarom voor de hand deze maatregel te treffen en de Awir op dit punt in lijn te brengen met de bevoegdheden die de Awb toezichthouders toekent.
- Deze maatregel heeft geen budgettaire gevolgen en leidt niet tot extra uitvoeringskosten.